

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg Utvikling	12/2022	08.11.2022
Formannskapet	108/2022	22.11.2022

Opprettelse av viltfaglig utvalg

Kommunedirektørens forslag til vedtak/innstilling:

Frosta kommune legger spørsmålet om opprettelsen av et viltfaglig utvalg (viltnevd) ut på høring, slik at man får sikret medvirkning og mulighet for berørte interessenter, lag og organisasjoner samt gi disse anledning til å avgi uttalelse i saken.

FO 12/2022 Vurdering: opprettelse av viltfaglig utvalg - Frosta kommune

Utvalg Utviklings behandling av sak 12/2022 i møte den 08.11.2022:

Behandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak enstemmig tiltrådt.

Innstilling til Formannskap

Frosta kommune legger spørsmålet om opprettelsen av et viltfaglig utvalg (viltnevd) ut på høring, slik at man får sikret medvirkning og mulighet for berørte interessenter, lag og organisasjoner samt gi disse anledning til å avgi uttalelse i saken.

PS 108/2022 Vurdering: opprettelse av viltfaglig utvalg - Frosta kommune

Formannskapetets behandling av sak 108/2022 i møte den 22.11.2022:

Behandling

Vedtak

Utvalg Utviklings innstilling enstemmig vedtatt.

Endelig vedtak:

Frosta kommune legger spørsmålet om opprettelsen av et viltfaglig utvalg (viltnemd) ut på høring, slik at man får sikret medvirkning og mulighet for berørte interessenter, lag og organisasjoner samt gi disse anledning til å avgi uttalelse i saken.

Vedlegg:

Ingen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen.

Bakgrunn for saken:

Som følge av spørsmål fremmet i kommunestyret 2021, har Kommunedirektøren sett på dagens organisering av dagens viltforvaltning og muligheten for opprettelse av en kommunal viltnemd på Frosta.

Hjemmelsgrunnlag:

Kommunestyret har adgang til å opprette viltnemd (utvalg) iht. [kommuneloven § 5-7](#), men det er viktig at man sammen med hjemmelsgrunnlaget vedtar en endring av selve kommunens delegasjonsreglement. Årsaken til at viltnemd ikke lenger brukes, er som følge av ny kommunelov, der begrepet «nemd» nå er tatt bort. Det som opprinnelig gikk under navnet viltnemd omtales heretter som «viltfaglig utvalg» - jf. Kommuneloven §§ 5-1 og 5-2.

Saksopplysninger

Overordnet målsetting:

Kommunens oppgaver er hjemlet i viltloven, forskrifter hjemlet i viltloven, naturmangfoldloven, skogbruksloven og lokale delegeringsbestemmelser. Frosta kommune skal ha en biologisk sunn hjorteviltstamme som er bærekraftig i forhold til beitetilgang og artsmangfold i naturen. I tillegg minimere konflikter med trafikken, jord- og skogbruksnæringen, private hager og øvrig friluftsliv. Innenfor disse rammene skal hjorteviltet forvaltes til beste for verdiskapningen i landbruksnæringen og lokale jegerinteresser.

Kommunens ansvar for jakt, felling og fangst

Kommunen skal:

- Arrangere jegerprøveeksamen. ([forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst § 10](#))
- Samarbeide med grunneiere om organisering av utmarka. ([viltloven §§ 37 og 38](#))
- Påse at jakta organiseres og utøves forsvarlig i sameier. ([viltlovens § 29](#))
- Uttale seg om regulering av småviltjakt i statsallmenning. ([fjellevens § 23](#))
- behandle søknader om innfangning av vilt for overføring til oppdrett ([viltforskriften § 2-8](#))
- behandle søknader om innfangning av vilt for overføring til dyrepark ([viltforskriften § 2-9](#))
- registrere rapporter om skadefelling ([viltforskriften § 3-3](#))
- behandle søknader om hold av hjort og dåhjort i oppdrett ([viltforskriften § 4-6](#))
- behandle søknad om innfangning av rømt vilt ([viltforskriften § 5-1](#))
- ta vare på innlevert fallvilt ([viltforskriften § 7-4](#))

Kommunen kan:

- Kontrollere avtale om ettersøkshund og i særlige tilfeller gi fritak fra kravet om tilgang til ettersøkshund. ([forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst §§ 23 og 39](#))
- Kontrollere at jeger og jaktlag har godkjent ettersøkshund. Jeger plikter å dokumentere at ettersøksavtale er inngått. Kontrollen kan utføres både før og under jakt. ([forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst § 23](#))
- Kontrollere felte dyr ved jakt etter elg, hjort eller rådyr. ([forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst § 37](#))
- Utvide jakttiden for bever. ([forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktsesongene](#))
- Sende forslag til fylkeskommunen om å innskrenke jakttiden for elg og/eller hjort. ([forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktsesongene](#))
- iverksette uttak av vilt som utgjør fare ([viltforskriften § 3-5](#))
- iverksette uttak av vilt som hindrer ferdsel eller utgjør helserisiko ([viltforskriften § 3-5](#))
- behandle søknader om skadefelling ([viltforskriften § 3-5](#))
- fange inn rømt vilt ([viltforskriften § 5-1](#))
- føre tilsyn med viltoppdrett og dyreparker ([viltforskriften § 8-2](#))
- gi grunneier tillatelse til skadefelling.

Kommunen er et viltorgan og en del av den offentlige viltforvaltningen. Kommunen har rett til å uttale seg i saker om regulering av jakt i statsallmenninger, og det har sammenheng med kompetansen kommunen som viltorgan forutsettes å ha. ([viltlovens § 4](#))

Hvis det er uenighet mellom fjellstyret og kommunen, må fjellstyrevedtaket legges frem for Miljødirektoratet som tar avgjørelsen i saken. Fjellstyret kan på et tidlig tidspunkt ta uformell kontakt med kommunen og drøfte forslag til fjellstyrevedtak. En tidlig kontakt kan redusere mulige konflikter.

Hvis kommunen er helt eller delvis uenig med fjellstyret når de har mottatt forslag til vedtak, skal saken sendes Miljødirektoratet for endelig avgjørelse. ([fjellevens § 23](#)).

Definisjonen av en viltneid og et viltfaglig utvalg

Viltnemd omtales ofte som flere ting, selv om begrepsbruken ikke alltid stemmer. Det har blitt brukt i omtale av ettersøkspersonell for fallvilt, vedtaksmyndighet innen fagområdet viltforvaltning samt rådgivende organ innen fagområdet. Dette kan gi grobunn for misforståelser når det fremmes ønske om en kommunal viltnemd. Det er derfor et behov å redegjøre for hva en viltnemd egentlig er.

En viltnemd er et viltfaglig utvalg som har fått delegert myndighet fra Kommunestyret til å fatte beslutninger og vedtak innen viltforvaltningen i kommunen. En viltnemd skal bestå av minimum tre medlemmer. Den vanlige sammensettingen er en blanding av folkevalgte og personer fra relevante interesseorganisasjoner, lag og foreninger – som f.eks. grunneierlag, bondelag, fjellstyre, lokale jeger- og fiskeforeninger etc. Disse skal behandle og fatte vedtak innenfor de rammene kommunestyret har delegert sin myndighet gjennom kommunens delegasjonsreglement. Administrasjonen forbereder saker, iverksetter vedtak og drifter nemden.

0-alternativet

Viltforvaltningen i Norge lå opprinnelig til viltnemdene. Viltnemdene var den gang statlige organer som skulle ivareta viltlovens forvaltningsoppgaver på kommunenivå. I 1993 ble disse oppgavene overført til kommunene, og det var opp til hver kommune å finne en praktisk organisering av dette. Noen kommuner avvirket viltnemdene og la oppgavene til andre kommunale organer, men mange kommuner valgte å opprettholde en valgt viltnemnd som eget utvalg, under henvisning til at viltforvaltning er et spesielt felt hvor man er avhengig av særskilt faginsikt eller interesse.

Viltnemda på Frosta ble oppløst på 90-tallet, og man delegerte i stedet myndigheten innen viltforvaltningen til en egen saksbehandler på fagområdet. Saksbehandler i kommunen har siden den gang organisert og driftet viltforvaltningen i kommunen i samråd med aktuelle parter som grunneierlag og fjellstyret. Herunder fastsetting av jaktkvoter, møter før og etter storviltjakta, samt rådgivning og veiledning innen fagområdet - en såkalt grunneierbasert tilnærming.

Viltforvaltningen på Frosta har gjennom denne modellen vist seg og fungert godt og innenfor kommunens overordna målsetting og rammene av det man kan kalle profesjonell viltforvaltning. De siste årene har viltforvaltningen imidlertid vært krevende å utføre for kommunen grunnet kompetanse- og ressursmangel. Dette er nå ivaretatt gjennom tilsetting av ny fagperson på området. Det kan derfor forventes at kommunen på sikt vil kunne gjenoppta viltforvaltningen tilnærmet lik slik den har vært tidligere. Heretter omtalt som 0-alternativet.

Alternativ 1 – Opprettelsen av et viltfaglig utvalg

Alternativet innebærer at det etableres et viltfaglig utvalg på 3 eller flere personer som nevnt i definisjonen ovenfor. Administrasjonen vil da ha de samme oppgavene som 0-alternativet, men i tillegg drifte det viltfaglige utvalget gjennom å forberede saker til behandling, føre protokoll og iverksette vedtak fattet i utvalget.

For Frosta sitt vedkommende vil følgende parter gjøre seg relevante for et viltfaglig utvalg:

- *Fjellstyret*
- *Grunneierlaget*
- *Frosta jeger og fiskeforening*
- *Bondelag*

- *Skogeierlag*
- *Beitelag*

Det kan også være andre aktører, men pr. nå har kommunen ikke kjennskap til flere.

Høring og medvirkning

Det har ikke vært lagt opp til medvirkning i saken frem til i dag.

Vurdering

På spørsmål om det vil være fordelaktig å etablere et viltfaglig utvalg i kommunen, sammenlignet med 0-alternativet, så er det vurdert å være begrenset hva man vil få ut av en slik ordning. Saksbehandler, som innehar formell kompetanse innen viltforvaltning i dag, og som også er ansatt til å ivareta oppgavene innen viltforvaltningen, vil på relativt kort sikt kunne forventes å gjennomføre lovpålagte oppgaver og jobbe kontinuerlig opp mot den overordna målsettingen innen viltforvaltningen og samvirke i rollen.

Skal det derimot opprettes et viltfaglig utvalg, vil de samme arbeidsoppgavene måtte gjøres av saksbehandler samtidig som man tillegger saksbehandleroppgaver som saksforberedelser, protokollføring, iverksetting av vedtak etc. Noe som forventes å båndlegge en større stillingsprosent i enn i dag.

Videre ligger det et godt mulighetsrom for medvirkning gjennom 0-alternativet, gjennom å bruke eksisterende utvalg og kommunestyret for politisk behandling av saker med mer prinsipiell betydning. Man har allerede samhandlingsarenaer som kan gjenopptas på relativt kort sikt for å sikre medvirkning i kommunens viltforvaltning fra relevante lag, foreninger og organisasjoner. Dette kan imidlertid være en fin anledning å vurdere hva kommunestyret selv ønsker å ha kontroll på og ikke av myndighet og rolle, men i utgangspunktet er det ikke nødvendig å delegere myndigheten. Prinsippet om at saker av prinsipiell betydning behandles politisk vil være ivaretatt gjennom 0-alternativet. Et utvalg som ønsket vil ellers utløse krav til møtegodtgjørelser man ikke har pr. i dag. Dette kan også tale for å bruke allerede eksisterende utvalg eller kommunestyret, slik at man begrenser utgiftene.

Medvirkning

Kommunen står iht. kommuneloven § 5-7 fritt til å opprette og legge ned utvalg uten en formell medvirkningsprosess. Spørsmålet om opprettelse av et viltfaglig utvalg vil imidlertid kunne ha betydning og være av stor interesse for ulike interessenter i kommunen. Siden det ikke har vært lagt opp til medvirkning ved forberedelsene av saken, anbefales det å sende spørsmålet på en forenklet høring, slik at man får innhentet eventuelle synspunkt i saken.

Konklusjon

Det anbefales å bygge videre på 0-alternativet.

Frosta kommune legger spørsmålet om opprettelsen av et viltfaglig utvalg (viltnemd) ut på høring, slik at man får sikret medvirkning og mulighet for berørte interessenter, lag og organisasjoner samt gi disse anledning til å avgi uttalelse i saken.